

**CENTRUM PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
A HODNOCENÍ KRAJINY**

**PLÁN REGIONÁLNÍHO ÚZEMNÍHO SYSTÉMU
EKOLOGICKÉ STABILITY PARDUBICKÉHO KRAJE**

2. ETAPA –BIOKORIDORY

ZADAVATEL:

PARDUBICKÝ KRAJ
Komenského nám.125
532 11 Pardubice

PŘEDKLÁDÁ:

EKOTOXA S.R.O.
Kosmákova 28, 615 00 Brno

SPOLUPRÁCE:

ING. MICHAL SERVUS
Trávnícká 4, 469 01 Prostějov

LISTOPAD 2007

ŘEŠITELSKÝ TÝM:

EKOTOXA S.R.O.:

ING. EVA BRHELOVÁ - tel: 553 696 229

MGR. PŘEMYSL PAVKA - tel: 585 207 778

Petra Guldová – tel: 553 696 108

EKOTOXA s.r.o.

Kosmákova 28, 615 00 Brno-Židenice

Pobočka Opava, tel.: 553 696 141, fax: 553 628 512

e-mail: emc@ekotoxa.cz

ING. MICHAL SERVUS

Autorizovaný architekt pro projektování ÚSES, číslo autorizace: 3045

Trávnícká 4, 496 01 Prostějov

Tel: 604 501 038

Obsah

1. ÚVOD	4
2. ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY - ÚSES.....	6
2.1. SKLADEBNÉ ČÁSTI ÚSES	6
2.2. LEGISLATIVA	6
2.3. METODIKA ZPRACOVÁNÍ ÚSES	7
2.4. PŘEHLED DOKUMENTACE ÚSES	8
2.5. KOMPETENCE.....	9
2.6. ÚSES PARDUBICKÉHO KRAJE	10
3. VSTUPNÍ DATA A JEJICH ZPRACOVÁNÍ.....	14
3.1. SHROMÁŽDĚNÍ PODKLADŮ	14
3.1.1. PŘÍPRAVA PODKLADŮ K REVIZI REGIONÁLNÍCH BIOKORIDORŮ.....	15
3.2. ÚPRAVA PODKLADŮ DO JEDNOTNÉHO FORMÁTU	15
4. ZPRACOVÁNÍ TERÉNNÍHO ŠETŘENÍ.....	17
4.1. PRŮZKUM	17
4.2. VYMEZENÍ REGIONÁLNÍCH BIOKORIDORŮ (ZM 1:10 000, HM 1: 10 000)....	22
4.3. VYPRACOVÁNÍ TABULKOVÉ ČÁSTI	23
4.4. REGIONÁLNÍ BIOKORIDORY V PARDUBICKÉM KRAJI	24
4.5. ZÁSADY PRO VYMEZENÍ PRVKŮ RÚSES V ÚZEMNÍCH PLÁNECH.....	30
5. VÝSTUPY.	31
5.1. DIGITÁLNÍ DATA	31
6. SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK.....	33
6.1. SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK V TEXTOVÉ ČÁSTI PLÁNU.....	33
6.2. SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK V TABULKOVÉ ČÁSTI PLÁNU	34
7. TABULKY RBK PARDUBICKÉHO KRAJE.....	35

1. Úvod

Při zpracovávání krajských strategických dokumentů Koncepce ochrany přírody Pardubického kraje a ÚP VÚC Pardubický kraj vyplynul požadavek Krajského úřadu Pardubického kraje, odboru strategického rozvoje kraje, na zpracování zakázky „Plán regionálního ÚSES Pardubického kraje – 2. etapa se zaměřením na biokoridory“ (dále jen Plán RBK).

Dokument je **druhou etapou při zpracování celokrajského plánu ÚSES** na území Pardubického kraje, navazuje na 1. etapu se zaměřením na biocentra.

Důvodem pořízení je značná nepřehlednost a nejednotnost existujících platných dokumentací, zejména jejich odlišné způsoby zpracování. Velká část územních plánů a generelů je zpracována pouze v papírové podobě, pokud jsou data digitální, tak v různých typech programů. Různé přístupy ke zpracování místních ÚSES v delším časovém rozmezí (1990-2005) jednotlivými zpracovateli se projevily v částečné neprovázanosti jednotlivých skladebných částí, navazujících katastrálních území, v odlišném charakteru vymezených částí ÚSES v rámci potenciálních společenstev na trasách biokoridorů všech úrovní, v rozdílné biogeografické diferenciaci, v nedodržení minimálních parametrů daných metodikou apod. Rovněž textová databáze je velmi rozdílná, a je proto nutné provést revizi jak věcnou, tak i obsahovou.

Cílem dokumentu je přesně stanovit **jednoznačné hranice regionálních biokoridorů** na území kraje, provedení jejich revize, prověření možných střetů s plochami územního rozvoje, možné navržení nových biokoridorů v návaznosti na první etapu Plánu (bylo navrženo celkem 14 nových regionálních biocenter nad rámec ÚTP ČR 1996).

Dokumentace je vypracována **do úrovně plánu** (podkladem je ZM ČR 1: 10 000) **v jednotné digitální podobě včetně informační databáze**, v souladu s § 2, odst.2) prováděcí vyhlášky č. 395/1992 sb., k zákonu č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Plán bude sloužit jako závazný podklad pro územně plánovací činnost kraje. Ve výjimečných případech je možno provést dílčí změny ve vymezení a to po dohodě s odborem ŽP krajského úřadu.

Sběr, zpracování a úpravy vstupních dat proběhly v létě roku 2006 pro okresy Svitavy a Ústí nad Orlicí a během zimy a předjaří roku 2007 pro okresy Pardubice a Chrudim.

Část podkladů byla získána na krajském úřadě, nafočeny části dostupných územních plánů, ve kterých figuroval regionální ÚSES. Dostupné digitální údaje o průběhu ÚSES v obou okresech byly získány přímo od zpracovatelů jednotlivých územních plánů. Největší část podkladových materiálů poskytl krajský úřad Pardubického kraje, odbor strategického rozvoje kraje, další materiály byly získány na městských a pozemkových úřadech. Referenčním mapovým podkladem je základní mapa ČR 1 : 10 000.

Zvláštní postavení v rámci existujících dokumentací ÚSES má Územně technický podklad nadregionálního a regionálního ÚSES ČR (1996, platnost od 1.7. 1997), společný závazný projekt MMR a MŽP, který jednotným způsobem řeší území celé republiky. Z tohoto dokumentu vychází základní označování jednotlivých regionálních biokoridorů v Plánu RBK- identifikační číslo (NKOD) a název regionálního biokoridoru.

2. ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY - ÚSES

Cílem územního systému ekologické stability (ÚSES) je zajistit přetrvání původních skupin organismů v jejich typických (reprezentativních) stanovištích v podmínkách zkulturněné krajiny nebo vytvořit podmínky pro jejich návrat do krajiny. Realizace tohoto systému má **zajistit trvalou existenci a reprodukci typických společenstev**.

2.1. Skladebné části ÚSES

Biocentrum (BC) – je část krajiny, která svou velikostí a stavem ekologických podmínek umožňuje dlouhodobou existenci druhů a společenstev rostlin a živočichů.

Biokoridor (BK) – je část krajiny, která propojuje mezi sebou biocentra způsobem umožňujícím migraci organismů, i když pro její rozhodující část nemusí poskytovat trvalé existenční podmínky.

Interakční prvek (IP) – je segment krajiny, který doplňuje biokoridory a biocentra. Jeho rozsah (na rozdíl od BC a BK není metodicky upraven). Typickými interakčními prvky jsou ekotonová společenstva lesních okrajů, remízky, skupiny stromů, solitérní stromy v polích, společenstva na mezích a kamenicích, aleje kolem cest a vysokokmenné sady. Interakční prvky mají většinou menší plochu než biocentra a biokoridory, velmi často jsou prostorově izolovány. Systém IP liniového charakteru by měl navazovat na biocentra a biokoridory.

Podle biogeografického významu a velikosti se skladebné části dělí na nadregionální, regionální a lokální biocentra (zkr.NBC, RBC, LBC) a nadregionální, regionální a lokální biokoridory (zkr. NBK, RBK, LBK).

2.2. Legislativa

Myšlenka ekologické stabilizace krajiny sítí kvalitních krajinných prvků se v oborových materiálech objevuje od počátku 70. let. Přijetím zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny České republiky bylo vymezování ÚSES zakotveno v právním systému.

V současné době upravuje zmiňovanou problematiku mimo jiné především následující legislativa:

- Zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 395/ 1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 50/1976 Sb. o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 135/2001 Sb. o územně plánovacích podkladech (ÚPP) a územně plánovací dokumentaci (ÚPD)

O ÚSES (SES) nebo ekologické stabilitě krajiny se hovoří i v celé řadě dalších právních norem. Významné jsou především předpisy o ochraně zemědělského půdního fondu, o komplexních pozemkových úpravách, o organizaci a výkonu veřejné správy a jiné.

2.3. Metodika zpracování ÚSES

Existence jednotné, jednoznačné metodiky a její používání je jedním ze základních předpokladů úspěšného vymezení funkční sítě ÚSES. V době přijetí zákona č. 114/1992 Sb. podklad splňující uvedená kritéria neexistoval. Do dnešního dne pak byly vydány následující materiály (řazeno chronologicky):

Metodický pokyn MŽP ČR č.j. 600/760/94-OOP/2490/94 k postupu zadávání, zpracování a schvalování dokumentace místního systému ekologické stability
Metodika pro objednatele zpracování ÚSES při zadávání smlouvy o dílo či při výběrových řízeních. Při samotném zpracovávání ÚPD se využívá jen velmi okrajově.

Rukověť projektanta místního územního systému ekologické stability. Metodika pro zpracování dokumentace (J. Löw a kol. Nakladatelství DOPLNĚK, Brno 1995). V současné době základní metodický materiál MŽP a MZe ČR. Vysvětluje teorii ekologické stability krajiny, podrobně popisuje parametry jednotlivých skladebních prvků ÚSES a metodiku jejich vymezení, zabývá se postavením ÚSES v právním prostředí společnosti. Obsahem je také popis skupin typů geobiocenu (STG) včetně

vysvětlení a převodních klíčů stanovištních charakteristik, které jsou základem pro jejich vymezování.

Metodika 16/1995, Zásady navrhování územních systémů ekologické stability v rámci procesu komplexních povrchových úprav (M. Dumbrovský, D. Kolářová a kol. VÚMOP, Praha 1995)

Metodický pokyn odboru ochrany lesa a půdy MŽP ČR (čj.OOLP/ 1076/96) k odnímání půdy ze zemědělského půdního fondu podle zákona č. 334/1992 Sb.

Metodika zpracování ÚSES do územních plánů obcí. Návod na užívání ÚTP regionálních a nadregionálních ÚSES ČR (MMR ČR, Ústav územního rozvoje Brno, 1998).Věcný materiál rozhodující pro vymezení skladebných částí ÚSES v územních plánech obcí. Popisuje etapy pořizování a zpracování ÚPN SÚ, obsahuje základní zásady vymezení regulativů pro plochy ÚSES a také legislativní východiska. V druhé části je obsažen návod na užívání územně technického podkladu Nadregionální a regionální ÚSES ČR (ÚTP; viz dále) s vysvětlením účelu, vzniku a obsahu dokumentu a metodikou řešení některých konkrétních problémů spojených s jeho používáním. Text je zveřejněn na webových stránkách Ministerstva pro místní rozvoj ČR.

Koordinace postupu zpracování územně plánovací dokumentace a návrhu komplexních pozemkových úprav (MMR ČR, MZe ČR, ÚUR Brno, VÚMOP Praha, Brno,1999).Stručný metodický materiál s vysvětlením základních pojmů územního plánování a pozemkových úprav s popisem etap jejich zpracování a nutné koordinace při plánování krajiny.

Zadávaní a projektování oblastních generelů územních systémů ekologické stability. Metodické doporučení AOPK ČR (I. Dejmal, V. Petříček a kol., AOPK ČR, Praha,2000). Stručný metodický materiál s definicí základních pojmů, osnovou postupu a výčtem nutného obsahu projektové dokumentace ÚSES. Součástí jsou vzory pro tabulkovou část. Text je k dispozici na webových stránkách AOPK ČR.

2.4. Přehled dokumentace ÚSES

Od doby schválení zákona č. 114/1992 Sb. byla pro jednotlivá území kraje obdobně jako pro ostatní území v České republice zpracována řada dokumentací vymezujících na různých úrovních a s různým stupněm závaznosti ÚSES. Z pohledu orgánu státní správy je zásadní v současné době platná územně plánovací

dokumentace (územní plány, lesní hospodářský plán) resp. provedené komplexní pozemkové úpravy. Vymezení ÚSES zde pak vychází z dříve zpracovaných podkladových materiálů (generely, územně technický podklad). Jen ojediněle je problematika ÚSES zpracována formou plánu nebo je dále řešena samostatným projektem.

Územní plány velkého územního celku

Základní podklad nadřazený ostatním oborovým dokumentům. Obsahuje vymezení ÚSES regionální a nadregionální úrovně. Grafická část je zpracována v měřítku 1:50 000. Při vymezení i popisu prvků je použit jednotný systém standardizovaný pro území celé ČR.

Schválené územně plánovací dokumentace obcí

Závazné materiály detailně vymezující ÚSES včetně prvků lokální úrovně. Zákresy převážně v měřítku 1:5 000, vzácněji 1:10 000, 1:2 000 a 1:1 000. Vymezení prvků ÚSES chybí na území katastrů, pro které neexistuje platná ÚPD nebo byla zpracována před novelizací stavebního zákona v roce 1992 (vyhláška 377/1992 Sb.). V ostatní dokumentaci je způsob vymezení i popis prvků ÚSES velice různý.

Schválené lesní hospodářské plány

Na pozemcích určených k plnění funkcí lesa jsou stanovena v LHP závazná ustanovení. Grafická část je vyhotovena zpravidla v měřítku 1: 10 000 nebo podrobnějším V vyhláška MZe č. 84/1996 Sb., § 5).

Okresní generely územních systémů ekologické stability

Podkladový materiál je pořizovaný okresními úřady v 90. letech. Jde buď o původní návrhy vzniklé na základě vlastních terénních mapování nebo o materiál vzniklý z již dříve zpracovaných generelů jednotlivých dílčích území jejich revizí a sjednocením. Měřítko zpracování je 1 : 10 000.

2.5. Kompetence

Ministerstvo životního prostředí provádí vymezení a hodnocení nadregionálního ÚSES (dle zákona 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, § 79, odst.3). Krajské úřady vymezují a hodnotí regionální ÚSES. (§ 77a zákona 114/1992 Sb.). Obce s rozšířenou působností – lokální ÚSES (§ 77 2a zákona 114/1992 Sb).

2.6. ÚSES Pardubického kraje

V roce 2004 byla vyhotovena krajská Koncepce ochrany přírody Pardubického kraje (zhotovitelem je firma EKOTOXA,s.r.o.). Koncepce byla schválena Zastupitelstvem Pardubického kraje dne 14.9.2004.

V roce 2006 byl pro krajský úřad dopracován Územní plán velkého územního celku Pardubický kraj (zhotovitelem je firma SURPMO, inženýrská a projektová činnost, a.s. Praha, atelier Hradec Králové). Územní plán VÚC byl schválen Zastupitelstvem PK dne 14.12.2006.

Oba dokumenty vycházejí z ÚTP Nadregionální a regionální územní systém ekologické stability ČR (1996).

Regionální biokoridory Pardubického kraje dle ÚTP ÚSES ČR(1996)

REGIONÁLNÍ BIODORIDORY PARDUBICKÉHO KRAJE		
NKOD	NÁZEV RBK	VEGETAČNÍ TYP stávající
807	Odmezeny-K 81	KU,DH,BO
809	Zdar-V.a M. Karlov	,VO,MT,LO,
810	V.a M.Karlov-Choceň	,VO,MT,LO,,
811	Anenské údolí-Hůrka	KU,BU,DH
813	Pekelec-Litice	KU,BU
814	Litice-Žampach	KU,BU
817	Suchá-Zadni vrch	,BU,SU,MT,KU
818	Suchá-K 81	MT,LO,NI
819	K 80-Hraniční vrch	BU,MT
820	Vyčnělek-Hraniční vrch	PR,NI,MT,KU
821	K 81-Studentský horní les	KU,SU
822	Studentský horní les-Těchonín	,VO,LO,BU,MT,
829	Vyčnělek-K.Sněžník	,BU,SM,
830	Těchonín-Lískovec	KU,BU,NI

REGIONÁLNÍ BIODIVERZITA PARDUBICKÉHO KRAJE		
NKOD	NÁZEV RBK	VEGETAČNÍ TYP stávající
831	Lískovec-M.Karlov	KU,BU
842	Platensko-Uhersko	,VO,MT,LO,
843	Uhersko-Loučná	LO,VO,MT
844	Loučná-Šnakov	VO,MT,LO
845	Šnakov-Aronka	,VO,MT,LO,
846	Aronka-Nedošínský háj	VO,MT,LO
847	K 93 - Loučná	KU,LO
849	Sv.Mikulaš-Bětník	LO,DH,BU
850	Bětník-Pěšické údolí	KU.LO.MT
851	Pěšické údolí-Krounka	KU,BU,MT,NI
852	Krounka-Lhota	,VO,MT,LO,
853	Netřebské rybníky-RK 846	,VO,MT,LO,DH,
854	Netřebské rybníky-Končiny	VO,MT,LO,DH
855	Končiny-Buková stráň	,VO,MT,LO,DH,
856	Choceň-K 93	DH,KU,BU
857	K 93-Chobot	KU,LO
859	Lhota-Dvakačovická stráň	,VO,MT,LO,
860	Hůrka-Andrlův chlum	KU,BU,RU
861	Andrlův chlum-K 93	KU
862	U Kamenného vrchu-K 93	KU,BU
864	Nedošínský háj-Jalový potok	MT,LO,NI,RU
865	Žampach-Vadětín	KU,BU
866	Vadětín-Kamenný vrch	KU,BU
867	Kamenný vrch-K 82	KU,BU
869	Andrlův chlum-Vadětín	reg.BK
870	Vadětín-Les u Hrklice	LO,MT,KU
871	Les u Hrklice-Sutice	KU,NI,BU
872	Sutice-RK 822	,LO,BU,SP,
873	Skala-Krounka	KU
874	Krounka-Šiligův Důl	KU,LO,MT
875	Čachnov-Šiligův důl	MT,LO,KU,NI
876	Krounka-U vzrostlé jedle	,VO,MT,LO,PR,DH,
877	U vzrostlé jedle-Horní les	KU,LO,SP

REGIONÁLNÍ BIOKORIDORY PARDUBICKÉHO KRAJE		
NKOD	NÁZEV RBK	VEGETAČNÍ TYP stávající
878	Horní les-Čachnov	KU,SM,LO
879	Kladno-Čachnov	KU,NI
880	Kameničky-Čachnov	KU,LO
881	Horní les-Lubná	KU
882	Lubná-Vysoký les	KU,LO,AT,NI,DH
883	Jalovy potok-Vysoký les	,VO,MT,LO,
884	Vysoký les-Černý les	KU,BU
885	Černý les-Hradecký les	KU,NI
886	U Kamenného vrchu-Psí kuchyně	KU,BU
887	Psí kuchyně-Mor.Lačnov	KU,LO
888	Moravský Lačnov-Svitavský les	KU,NI
890	Kralovství-Hoštejn	,L2-SM,BR,L1-SU,JSOL,P,
901	Hoštejn-Lupené	,L2-SM,BK,P,B,
1274	Lhotaček-Roudnice	,VO,MT,LO,
1275	Lhotaček-Sopřec.rybník	,VO,MT,LO,DH,
1276	Sopřec.rybník - Nadýmač	VO,MT,LO
1277	Nadýmač-U Buňkova	VO,LO,MT
1281	Loučná-Halda	,VO,MT,LO,
1327	Oklika-Litošice	,AD,
1328	Litošice-Lichnice	KU,NI,KR
1330	Ledecká obora-Meandry Struhy	,VO,MT,LO,DH,
1331	Meandry Struhy-K 72	NI
1334	Šmolcov-Chitussiho údolí	,VO,MT,LO,DH,
1336	Vrtešice-Žleby	LO,NI,KU,MT
1339	Platensko-Loučná	,VO,MT,LO,
1340	Pardub.Labe-Nemošice,Drozdice	,VO,MT,
1341	Nemošice,Drozdice-Meandry Chrudimky	VO,MT,LO
1342	Meandry Chrudimky-Habrov	,VO,MT,LO,
1343	Habrov-Presy	VO,LO,NI,RU
1344	Presy-Slavická obora	,VO,MT,LO,
1345	Palac-Hrbokov	,DH,AD,BO,MT,
1346	Meandry Chrudimky-Dvakačovická stráž	,VO,MT,LO,
1347	Bitovanka-Skala	LO,AD,DH

REGIONÁLNÍ BIODIVERZITA PARDUBICKÉHO KRAJE		
NKOD	NÁZEV RBK	VEGETAČNÍ TYP stávající
1351	U Uhrov.ml.-Chitussiho údolí	,VO,MT,LO,
1352	Ceckovice-Doubrava u Uh.ml.	,VO,MT,LO,
1356	Slavická obora-Vápenice	,VO,MT,LO,BU,
1357	Proseč-Vápenice	,VO,MT,LO,BU,
1358	Proseč-Bučina	,BU,AT,MT,PR,
1359	Bučina-Na Skalkách	KU,PR
1360	Na Skalkách-Kladno	,BU,MT,AT,
1362	Niva Chrudimky-Blatno	,VO,MT,LO,
1363	Blatno-Kameničky	,VO,MT,LO,
1364	Slavická obora-Bitovanka	,VO,MT,LO,AD,
1365	Hrbokov-RK 1357	KU,MT
1368	Čachnov-Milovské perníčky	,L2-SM,BK,
1369	Žakovina- Meandry Svratky	,B1,P2,L3-SM,
1377	Kralovec-Hamry	,BU,AT,MT,
1380	Poličský les-K 83	,BU,AT,MT,
1381	Poličský les-Muzlov	,VO,MT,LO,BU,AT,DH,XT,
1382	Muzlov-Rohles	,VO,MT,LO,BU,AT,DH,XT,
1383	Meandry Svitavy-Rohles	B1,P3,L3-SM,BO,X,A,Z
1387	Kretin-Panský les	L2-SM,BO,DB,BK
1389	Boršov,Loučský les-Rudenské lesy	,BU,AT,MT,DH,XT,
1391	Smržovec-Líšnice	AD
1394	Poličský les-Lavičné	,BU,AT,MT,
1395	Lavičné-Panský les	,BU,AT,MT,
1423	Třebovské hradisko-Borová	KU,DH,NI
1424	Borová-Líšnice	L-SM,BO
1425	Špraněk-Hartinkov	,L2-SM,BK,
1431	Nectavské údolí-Otinsko	B,P,L

3. VSTUPNÍ DATA A JEJICH ZPRACOVÁNÍ

3.1. Shromáždění podkladů

Vlastní shromáždění podkladů nutných pro vytvoření jednotlivých vrstev ÚSES probíhalo v létě 2006 (2 okresy) a v zimě 2007 (2 okresy).

Shromážděny byly následující typy dokumentací:

- Generely ÚSES, Plány ÚSES
- Urbanistické studie a Územní plány
- Dokumentace komplexních pozemkových úprav
- Plán VÚC Pardubického kraje

Zdroje vstupních dat:

- Krajský úřad Pardubického kraje - odbor strategického rozvoje kraje, odbor životního prostředí (ÚP obcí, generely a plány ÚSES, ÚTP ÚSES, koncept ÚP VÚC Pard. Kraje, ZM 1:10 000, ortofotomapa Pardubického kraje)
- Odbory ŽP Městských úřadů - Svitavy, Ústí nad Orlicí, Chrudim a Hlinsko
- Pozemkové úřady - Ústí nad Orlicí, Pardubice, Chrudim
- EKOTOXA OPAVA – Koncepce ochrany přírody Pard. kraje
- Krajský úřad Pardubického kraje - lesnické hospodářské mapy

V průběhu zpracování byly provedeny korekce na základě schváleného Plánu VÚC, jehož aktuální verzi poskytl Krajský úřad v rastrové formě v přesnosti 1:50 000 (hlavní výkres).

3.1.1. Příprava podkladů k revizi regionálních biokoridorů

Podklady se daly rozdělit do dvou skupin: digitální data (v různé podobě) a analogové, papírové dokumentace. Nejdříve se zjišťoval rozsah získaných dokumentací, aby bylo možné obstarat další nezbytné k přesnému stanovení hranic biocentra. Údaje o existenci/neexistenci podkladů se doplňovaly do atributových tabulek tří témat, a to obcí, katastrálních území, a protože některé dokumentace byly vytvářeny nad kladem listů ZM10, tak i tématem kladu listů základní mapy 1:10000. Rozdělení bylo provedeno na digitální data ÚPD a GÚSES ve vektorové podobě, digitální rastrová data oficiální v souřadnicích a bez nich, transformované skeny papírových dokumentací a digitální podklady z ÚTP.

3.2. Úprava podkladů do jednotného formátu

Protože data v digitální formě se nacházela v mnoha různých formátech, třídách přesnosti, a občas byla i bez souřadnic, bylo přistoupeno k jejich selekci a úpravám. **Jako jednotný formát zdrojových vektorových dat byl použit ArcView shapefile, souř. systém S-JTSK** a to ve formě polygonu, pokud RBK byl obsažen celý, nebo linie, pokud RBK přesahoval hranice dokumentace. Rastrová data pak byla exportována do formátu TIFF se souřadnicovým souborem tfw (worldfile), 8-bit barevná hloubka, PackBits komprese nebo bez komprese.

ArcInfo, MapInfo coverage

Nejrozšířenějším formátem dat okresů PA a CH byl ArcInfo coverage a jeho modifikace z kompatibilních aplikací. Ze struktury coverage byl vybrán odpovídající typ kresby, ten byl načten jako polygon nebo linie do ArcView a uložen ve formátu shp. V případě, že byl zvlášť definován posun kresby souborem XYSHIFT.dbf, byl tento posun na vektor aplikován.

ArcView shapefile

Pokud se data nacházela v tomto formátu, nebyly potřeba žádné konverze.

CADové formáty – dgn, dwg, dxt

CAD soubory byly nejdříve upraveny přímo v prostředí CAD aplikace, tj. vyčištěny, podle potřeby převektorizovány, a poté načteny jako linie nebo polygony a uloženy jako shapefile. Pokud byla konverze příliš obtížná, časově náročná nebo

nemožná z důvodu poškozeného dgn/dwg souboru, byla data zachována v původním formátu nebo pouze „natvrdo“ (bez úprav) převedena do shp.

MaGIS

Speciálním formátem, se kterým jsme se setkali v okrese UO u GÚSES byl formát aplikace MaGIS. Jedná se o kombinovaný GIS formát aplikace MaGIS ve starší verzi, a protože tento software nevlastníme, nechali jsme potřebná data překonvertovat do shp přímo firmou MultiMedia Computers Praha, která je tvůrcem a distributorem tohoto software. Kvůli nekompatibilitě databází bylo nutné dodatečně připojit ručně databáze z mdb souborů k jednotlivým prvkům RÚSES.

TopoL bloky

Pokud se vyskytovala data v tomto formátu, byla zároveň uvedena i v některém z předcházejících a ten byl při konverzích použit.

Rastry

Rastry se většinou nemusely konvertovat, neboť se jednalo o TIFFy nebo JPEGy se souřadnicovým určením. V několika případech chyběly souřadnice, potom byly doplněny polohovou transformací rastru.

Papírové podklady

Značná část dokumentací byla k sehnání pouze v papírové podobě. Vybrané listy bylo třeba naskenovat, provést barevné korekce, ořezy, natransformovat je do souřadnic a posléze přeresamplovat na rastr bez otočení kvůli kompatibilitě se staršími verzemi programů. Použitý formát: TIFF, 8-bit, 200dpi (vzhledem k velikosti listů a kvalitě tisků dostačující rozlišení), PackBits komprese (u bitmap CCIT FAX 4), tfw souřadnicový soubor.

Ve finálních podkladech se neobjevují všechny naskenované listy (už kvůli jejich velikosti). Vybrané prvky byly z těchto transformovaných skenů navektORIZOVÁNY a zařazeny do vektorové struktury podkladů. Výřez z rastru byl v podkladových datech použit tehdy, když se hledaný prvek v dokumentaci nevyskytoval a bylo vhodné zachytit širší situaci, nebo mohlo dojít k chybné interpretaci prvku.

4. ZPRACOVÁNÍ TERÉNNÍHO ŠETŘENÍ

4.1. Průzkum

Terénní šetření bylo provedeno u vybraných biokoridorů vymezených dle dokumentace ÚTP na podzim 2006 v okresech Svitavy a Ústí nad Orlicí a v měsících duben-říjen 2007 pro okresy Pardubice a Chrudim

Posuzovány byly zejména parametry:

- prostorové
- reprezentativnost z hlediska vegetačního typu/fyziotypu aktuální vegetace
- stav RBK, tj. např. současný způsob hospodaření v trase biokoridoru či lokálních biocentrech

Prostorové parametry R ÚSES

Maximální délky biokoridorů regionálního významu a jejich přípustné přerušení

- **Lesní společenstva:** maximální délka je 700 m, přerušení bezlesím je možné do 150 m (ovšem za předpokladu, že bude biokoridor pokračovat minimálně v parametrech lokálních).
- **Mokřadní společenstva:** maximální délka je 1 000 m. Přerušení je možné max.100 m stavební plochou, 150 m ornou půdou a 200 m ostatními kulturami.
- **Luční společenstva v 5. až 9. vegetačním stupni:** maximální délka je 700 m. Přerušení je možné max.100 m stavební plochou, 150 m ornou půdou a 200 m ostatními kulturami.
- **Luční společenstva niv v 1. až 4. vegetačním stupni:** maximální délka je 500 m. Přerušení je možné max. 100 m stavební plochou, 150 m ornou půdou a 200 m ostatními kulturami.
- **Společenstva stepních lad:** maximální délka je 500 m. Přerušení je možné max. 100 m stavební plochou, 150 m ornou půdou a 200 m ostatními kulturami.
- **Složený biokoridor:** Jde o speciální, i když v praxi nejvíce používaný případ, kdy se do velmi dlouhého koridoru vkládají lokální biocentra na

malých vzdálenostech. Vzdálenosti těchto lokálních biocenter by neměly překračovat maximální délky uvedené v předcházejících odstavcích. Celková délka složeného biokoridoru od jednoho regionálního biocentra k druhému je maximálně 8 000 m za předpokladu alespoň jedenácti mezilehlých lokálních biocenter.

Minimální šířky biokoridorů regionálního významu

- **Lesní společenstva:** minimální šířka je 40 m.
- **Společenstva mokřadů:** minimální šířka je 40 m.
- **Luční společenstva:** minimální šířka je 50 m.
- **Společenstva stepních lad:** minimální šířka je 20 m.

Vegetační typ/fyziotyp aktuální vegetace („požadovaný“ typ ekosystémů v RBK).

Při charakteristice vegetačního typu (v ÚTP) byly používány odlišné metody a to (1) vegetační typ a (2) fyziotyp aktuální vegetace

Stávající vegetační typ

- L - lesní + hlavní dřevina zkratkou
- X - xerothermofytní (stepní lada, lesostepi)
- P - luční
- A - polní (agrocenózy)
- B - břehové porosty kolem tekoucích vod
- V - stojaté vody a břehové porosty kolem nich
- D - lada s dřevinami
- M - mokřady
- T - rašeliniště
- S - skály
- H - travinno-bylinná společenstva s halofyty
- Z - zastavěné urbanizované plochy
- SA- subalpinská a alpská společenstva

Fyziotypy aktuální vegetace (převod z geobotanické mapy)

vegetace přirozená, hydrofilní, hydrofilní až mezofilní

VO - bylinná vodní a pobřežní vegetace, rákosiny ostřicové mokřady

PR - vegetace pramenišť a rašelišť

MT - hydrofilní a mezofilní trávníky (louky, pastviny a slaniska)

LO - mokřadní a pobřežní křoviny a lesy

mezofilní až xerofilní vegetace

SP - vegetace skal, sutí a primitivních půd

XT - senixerotermní a xerotermní trávníky a lesy

AT - acidofilní travinná a keříčkovitá společenstva

KR - křoviny

SD - šípákové a subxerofilní doubravy

DH - dubohabřiny

AD - acidofilní březové, borové a jedlové dubiny

BO - bory

SU - suťové a roklínové lesy

BU - bučiny a jedliny

SM - smrčiny

SK - subalpínská keřová a keříčková společenstva

vegetace převážně přírodě vzdálená a cizí

NI - nitrofilní bylinná a dřevinná společenstva

RU - druhově ruderální společenstva

KU - lesní kulticenózy, akátiny

Číselné označení, názvy a zkratky dřevin

č.	ČESKÝ NÁZEV	VĚDECKÝ NÁZEV	ZKRATKA
01	smrk ztepilý	<i>Picea abies</i> (L.) Karsten	SM
02	smrk pichlavý	<i>Picea pungens</i> Engelm.	SMP
03	smrk černý	<i>Picea mariana</i> (Muller) B.S. et P.	SMC
04	smrk sivý	<i>Picea glauca</i> (Moench) Voss	SMS
05	smrk omorika	<i>Picea omorica</i> (Pančič) Purkyně	SMO
06	smrk Engelmannův	<i>Picea engelmanni</i> Engelm.	SME

č.	ČESKÝ NÁZEV	VĚDECKÝ NÁZEV	ZKRATKA
09	smrky ostatní		SMX
10	jedel bělokorá	Abies alba Mill.	JD
11	jedle obrovská	Abies grandis (Douglas) Lindl.	JDO
12	jedle ojíněná	Abies concolor (Gord.) Hilldebr.	JDJ
13	jedle kavkazská	Abies nordmanniana (Steven) Spach.	JDK
14	jedle vznešená	Abies procera Rehder	JDV
16	jedel ostatní		JDX
18	douglaska tisolistá	Pseudotsuga menziesii (Mirbel) Franco	DG
20	borovice lesní	Pinus sylvestris L.	BO
21	borovice černá	Pinus nigra Arnold	BOC
22	borovice Banksova (banksovka)	Pinus banksiana Lamb.	BKS
23	borovice vejmutovka	Pinus strobus L.	VJ
24	borovice limba	Pinus cembra L.	LMB
25	borovice pokroucená	Pinus contorta Loudon	BOP
27	borovice ostatní		BOX
28	borovice kleč, kosodřevina	Pinus mugo Turra	KOS
29	borovice blatka (b. bažinná)	Pinus rotundata Link.	BL
30	modřín opadavý (m. evropský)	Larix decidua Mill.	MD
31	modřín ostatní		MDX
33	tis červený	Taxus baccata L.	TS
35	jalovec obecný	Juniperus communis L.	JAL
39	ostatní jehličnaté		JX
40	dub letní	Quercus robur L.	DB
41	dub letní stanovský	Quercus robur L. f. slavonica Gayer	DBS
42	dub zimní	Quercus petraea (Mattyschka) Liebl.	DBZ
43	dub červený	Quercus rubra L.	DBC
44	dub pýřitý (špičák)	Quercus pubescens Willd.	DBP
45	dub bahenní	Quercus palustris Muenchh.	DBB
47	dub ostatní		DBX
48	dub ceder	Quercus cerris L.	CER
50	buk lesní	Fagus silvatica L.	BK
51	habr obecný	Carpinus betulus L.	HB

č.	ČESKÝ NÁZEV	VĚDECKÝ NÁZEV	ZKRATKA
52	javor mlč	Acer platanooides L.	JV
53	javor klen	Acer pseudoplatanus L.	KL
54	javor babyka	Acer campestre L.	BB
55	javor jasanoistý	Acer negundo L.	JVJ
56	javory ostatní		JVX
57	jasan ztepilý	Fraxinus excelsior L.	JS
58	jasan americký	Fraxinus americana L.	JSA
59	jasan úzkolistý	Fraxinus angustifolia Vahl	JSU
60	jilm habrolistý	Ulmus minor Mill.	JL
61	jilm horský	Ulmus glabra Hudson	JLH
62	jilm vaz	Ulmus laevis Pallas	JLV
63	trnovník akát	Robinia pseudacacia L.	AK
64	bříza bělokorá (b. bradavičnatá)	Betula pendula Roth	BR
65	bříza pýřitá	Betula pubescens Ehrh.	BRK
66	jeřáb ptačí	Sorbus aucuparia L.	JR
67	jeřáb břek, břek	Sorbus torminalis (L.) Crantz	BRK
68	jeřáb muk, muk	Sorbus aria (L.) Crantz	MK
70	ořešák královský	Jubians regia L.	OR
71	ořešák královský	Jubians nigra L.	ORC
72	platan javoristý	Platanus hispanica Mill.	PL
74	třešeň ptačí	Cerasus avium (L.)	TR
75	střemcha obecná	Padus avium ill.	STR.
76	hrušeň planá	Pyrus pyraister (L.) Burgsd.	HR
77	jabloň lesní	Malus sylvestris Mill.	JB
79	ostatní listnaté tvrdé		LTX
80	lípa malolistá (lípa srdčitá)	Tillia cordata Mill.	LP
81	lípa velkolistá	Tillia platyphyllos Scop.	LPV
82	lípa stříbrná (lípa plstnatá)	Tillia tomentosa Moench.	LPS
83	olše lepkavá	Alnus glutinosa (L.) Gaertner	OL
84	olše šedá	Alnus incana (L.) Moench	OLS
85	křestice zelená, olše zelená	Duschekia alnobetula (Ehr.) Pouzar	OLZ
86	topol osika, osika obecná	Populus tremula L.	OS
87	topol bílý (linda)	Populus alba L.	TP
88	topol černý	Populus nigra L.	TPC
89	ostatní topoly nešlechtěné		TPX

č.	ČESKÝ NÁZEV	VĚDECKÝ NÁZEV	ZKRATKA
90	topoly šlechtěné		TPS
91	vrba jíva	Salix caprea L.	JIV
92	vrba bílá, vrba křehká	Salix alba, Salix fragilis L.	VR
93	jírovec maďal	Aesculus hippocastanus L.	KS
94	kaštanovník jedlý	Castanea sativa Mill.	KJ
95	pajasan žláznatý	Ailantus altissima (Miller) Swingle	PJ
97	ostatní listanté	měkké	LMX
98	keře		KR

Název dřeviny podle Květeny České republiky (ČAV)

4.2. Vymezení regionálních biokoridorů (ZM 1:10 000, HM 1: 10 000)

Vymezení hranic biokoridorů se liší dle stupně dokumentace ve které je zpracováno. Vzhledem k osobní zkušenosti zpracovatele bylo v průběhu zpracování podkladové dokumentace a terénního šetření navrženo několik základních kritérií pro zpřesnění hranic vložených lokálních biocenter.

Na PUPFL (území lesních porostů) byla jako mapový podklad pro vymezení biokoridorů a hranic nově vložených biocenter využita **lesní hospodářská mapa z OPRL**. Trasy – (polygony) biokoridorů a hranice vložených biocenter jsou podle možností zpřesněny dle jednotek prostorového rozdělení lesa tak, aby byly v terénu identifikovatelné. Tento fakt bude mít význam zejména při navrhovaných hospodářských zásazích v porostech (při tvorbě LHP). Výstupem je mapová vrstva hranic vymezených na hospodářskou mapu. Rovněž je provedena transformace této vrstvy do ZM 1:10000 dle prostorově identifikovatelných objektů (toky, údolnice, hřeben, hranice kultur apod.).

Délka regionálních biokoridorů byla v několika případech změněna. Rovněž byla na řadě míst vložena do složených biokoridorů lokální biocentra.

4.3. Vypracování tabulkové části

Forma popisné části biokoridorů byla navržena zpracovatelem. Jsou zde zahrnuty základní popisné charakteristiky biokoridorů včetně základního návrhu opatření.

popis položky	příklad
pořadové číslo RBK	829
název	Králický Sněžník-Klepáč
délka RBK v m	5400
počet vložených biocenter	7
katastrální území 1-6 (kód, název)	629782 Horní Morava, 629791 Velká Morava
vegetační typ (cílový)	SM, BU
způsob vymezení	Na PUPFL vymezeno na podkladě lesnické obrysové mapy (dle HM OPRL).
charakteristika ekotopu, bioty	Hřeben masivu Králického Sněžníku. Společenstva v rozsahu subalpínské hole, klimaxové smrčiny. Rozsáhlá suťoviska, kalamitní holiny - dolesněné, ve spodní části smrčiny středního věku, vtroušen JR.
návrh opatření - výchova, obnova	Vrcholová část ponechat bez zásahu, Ve spodní části do přirozeně vznikajících světlin možno vnášet buk, případně jedli.
poznámka	RBK veden po státní hranici, přesah do Polska

Tvorba plánu regionálního územního systému ekologické stability Pardubického kraje - 2.etapa „biokoridory“ probíhala v období podzimu 2006 (okresy Svitavy a Ústí nad Orlicí) a během jara a léta 2007 (okresy Pardubice a Chrudim). V těchto termínech byla uskutečněna venkovní šetření. Dle charakteru lokalit mohlo na některých lokalitách dojít ke změně stavu společenstev s ohledem na lidskou činnost. Jedná se především o hospodaření v lesních porostech v nichž probíhá aktivní těžební činnost.

4.4. Regionální biokoridory v Pardubickém kraji

Při vymezování regionálních biokoridorů byla provedena řada změn vyplývajících ze stavu zpracování dokumentace ÚTP do dalších podrobnějších dokumentací (ÚP, OPRL, generely ÚSES) a na základě aktuálního stavu krajiny v místech, kde bylo nutno provést úpravy vyplývající z dodržení platné metodiky vymezování ÚSES. Při řešení byly provedeny následující činnosti:

- jednoznačné vymezení tras RBK
- doplnění LBC do RBK – dodržení parametrů tzv. složeného biokoridoru
- zpracování RBC nově vymezených Plánem RBC Pardubického kraje (2006)
- identifikace potenciálních konfliktů RBK s výstavbou rychlostních komunikací a návrh řešení

V 1. etapě tvorby Plánu regionálního územního systému ekologické stability Pardubického kraje bylo vymezeno nad rámec dokumentace ÚTP 14 nových RBC. Biocentra označená v dokumentaci číslem 9001 – 9006 byla navržena zpracovateli okresních generelů ÚSES z důvodů doplnění sítě RBC a dodržení maximálních vzdáleností mezi jednotlivými RBC. Biocentra s čísly 9007 – 9014 byla nově navržena zpracovatelem Plánu regionálního ÚSES Pardubického kraje.

Tento fakt se promítl i do označení RBK. Aby bylo možno jednoznačně identifikovat jednotlivé RBK a zároveň zůstalo zachováno původní označení RBK, byly nově vzniklé úseky (vzniklé vložení RBC) označeny jako „úseky“ A, B, C.

Nové úseky stávajících RBK

Označení dle ÚTP	Nově vzniklé úseky	Poznámka
829 Výčnělek – Králický Sněžník	829 A Králický Sněžník – Klepáč	Doplněno RBC 9009 - Klepáč. Nově navrženo při tvorbě plánu regionálního ÚSES Pardubického kraje. Doplněno z důvodu dodržení prostorových parametrů – max. vzdáleností mezi RBC.
	829 B Klepáč - Výčnělek	

Označení dle ÚTP	Nově vzniklé úseky	Poznámka
830 Těchonín - Lískovec	830 A Lískovec – Dolní les	Doplněno RBC 9010 - Dolní les. Nově navrženo při tvorbě plánu regionálního ÚSES Pardubického kraje. Doplněno z důvodu dodržení prostorových parametrů – max. vzdáleností mezi RBC.
	830 B Dolní les – Těchonín	
820 Výčnělek – Hraniční vrch	820A Výčnělek – Králícký les	Doplněno RBC 9008 - Králícký les. Nově navrženo při tvorbě plánu regionálního ÚSES Pardubického kraje. Doplněno z důvodu dodržení prostorových parametrů – max. vzdáleností mezi RBC.
	820B Králícký les - Hraniční vrch	
843 Uhersko - Loučná	843 A Loučná u Týnišťka - Malejovská luka	Tři větve vzniklé vložním RBC 9005 Malejovská luka. Nově doplněno z generelů ÚSES při tvorbě plánu regionálního ÚSES Pardubického kraje.
	843 B Malejovská luka, Loučná – Svatý Mikuláš	
	843 C Malejovská luka – Uhersko	
862 U Kamenného vrchu-K 93	862 A U Kamenného vrchu- Buková stráň	Vyděleno při tvorbě plánu regionálního ÚSES Pardubického kraje.
	862 B Buková stráň –Andrlův Chlum	
884 Vysoký les – Černý les	884 A Vysoký les - V bucích	Doplněno RBC 9012 – V bucích. Nově doplněno z generelů ÚSES při tvorbě plánu regionálního ÚSES Pardubického kraje. Doplněno z důvodu dodržení prostorových parametrů – max. vzdáleností mezi RBC.
	884 B Černý les - V bucích	
1377 Královec - Hamry	1377 A Královec – Hamry	Vyděleno při tvorbě plánu regionálního ÚSES Pardubického kraje.
	1377 B Svojanov - Hamry	
	1377 C Panský les - Svojanov	
1381 Poličský les - Muzlov	1381 A Poličský les - Muzlov	Vyděleno při tvorbě plánu regionálního ÚSES Pardubického kraje.
	1381 B Rohles - Muzlov	
877 U vzrostlé jedle – Horní les	877A U vzrostlé jedle - Maštale	Dvě větve vzniklé vložním RBC 9003 Maštale
	877B Maštale - Horní les	
875 Čachnov – Šligův dvůr	875A Čachnov – Krounka	Dvě větve vzniklé vložním RBC 9014 Krounka
	875B Krounka – Šligův dvůr	
884 Vysoký les-Černý les	884A Vysoký Les – V bucích	Dvě větve vzniklé vložním RBC 9012 Černý les
	884B V Bučích – Černý Les	
1368 Čachnov-Milovské Perníčky	1368A Rychnov - Karlštejn	Dvě větve vzniklé vložním RBC 9004 Karlštejn
	1368B Karlštejn – Milovické perníčky	

Označení dle ÚTP	Nově vzniklé úseky	Poznámka
1423 Třebovské Hradisko - Borová	1423A Třebovské Hradisko - Dvorská	Doplněno RBC 9002 – Dvorská. Nově doplněno z generelů ÚSES při tvorbě plánu regionálního ÚSES Pardubického kraje.
	1423B Dvorská - Borová	

Rovněž byly vymezeny nové RBK. Tyto vznikly na základě podkladů Koncepce ochrany přírody Pardubického kraje (Ekotoxa,2004), Územního plánu VÚC Pardubického kraje (SURPMO,2006) připomínek odboru ŽP a návrhu zpracovatele dokumentace.

Nově vymezené RBK

Nově vzniklé RBK	Komentář
9901 Hradecký les-Boršov-Loučský les	Propojení na NRBC ve směru Z-V.
9902 Rudenské lesy-Rohles	Propojení RBK přes údolí Svitavy.
9903 Žakovina - Královec	RBK vedený kolem Svratky.
9904 Cerhov - Palác	Propojení ve směru sever jih. Biokoridor vymezen podle požadavků odboru ŽP.
9905 Labiště nad Černou - Cerhov	Propojení ve směru sever jih. Biokoridor vymezen podle požadavků odboru ŽP.
9906 Lichnice - Ledecká obora	Propojení ve směru sever jih. Směr a přibližná lokalizace propojení převzato z dokumentace ÚTP VUC Pardubického kraje.
9907 Řečany - NRBK 72	Propojení ve směru sever jih. Biokoridor vymezen podle požadavků odboru ŽP.
9908 Řečany – RK 1327	Nově vymezené propojení ve směru sever jih. Biokoridor vymezen podle požadavků odboru ŽP.
9909 Niva Chrudimky – Polom	Propojení RBC 901 s NRBC Polom.
9910 Libišanské louky - NRBK Bohdaneč, Vysoké Chvojno	Propojení RBK a NRBK.
9911 Valčice	Propojení RBK a NRBK. Biokoridor vymezen podle požadavků odboru ŽP
9912 Dubicko - NRBK Žehuňská obora, Bohdaneč	Propojení ve směru sever jih. Biokoridor vymezen podle požadavků odboru ŽP.

Řešeny byly možné střety s rozvojovými záměry kraje. Hlavním posuzovaným záměrem byl návrh jižní varianty rychlostní komunikace R35.

Potenciální konflikty RBK s výstavbou rychlostních komunikací

R 35 jižní varianta

NKOD RBK	Potenciální konflikt	Popis aktuálního stavu	Návrh řešení
842 Platěnsko-Uhersko	Křížení trasy RBK a R35	Navržené trasy biokoridoru a komunikace se kříží.	Pod komunikací bude vybudován dostatečně dimensovaný průchozí koridor.
830 Dolní les – Těchonín	Křížení trasy R43 s biokoridorem 830	Křížení trasy R43 s biokoridorem probíhá v místě současného křížení se silnicí Červená Voda – Dolní Boříkovice.	Není předpoklad výraznějšího konfliktu. Při případné realizaci nutno vypracovat projektovou dokumentaci RBK.
820 Výčnělek – Hraniční vrch	Křížení trasy R43 s biokoridorem 820.	Křížení trasy R43 s biokoridorem probíhá v místě současného křížení se silnicí Dolní Boříkovice – Boboszów (Polsko), v prostoru hraničního přechodu Mladkovské sedlo.	Není předpoklad výraznějšího konfliktu. Při případné realizaci nutno vypracovat projektovou dokumentaci RBK.
887 Psí kuchyně – Moravský Lačnov	Křížení trasy R35 (jižní var.) s biokoridorem 887.	Křížení trasy R35 s biokoridorem probíhá při hranici lesního komplexu a luk. V lese převládají mladší smrkové skupiny.	Lze předpokládat zpřesnění situace při zákresu trasy R35 do podrobnější mapy. Dle stávajícího návrhu není předpoklad výraznějšího konfliktu. Při případné realizaci nutno vypracovat projektovou dokumentaci RBK.
853 Netřebské rybníky – RK 486	Křížení trasy R35 (jižní var.) s biokoridorem 853.	Křížení trasy R35 s biokoridorem probíhá ve vloženém lokálním biocentru na PUPFL.	Lze předpokládat zpřesnění situace při zákresu trasy R35 do podrobnější mapy. Doporučuji trasu přeložit blíže k stávající silnici Vysoké Mýto - Litomyšl. Při případné realizaci nutno vypracovat projektovou dokumentaci RBK.

NKOD RBK	Potenciální konflikt	Popis aktuálního stavu	Návrh řešení
846 Aronka - Nedošínský háj	Křížení trasy R35 (jižní var.) s biokoridorem 846.	Křížení trasy R35 s biokoridorem (tokem Loučné). V blízkosti navržené LBC na stávající zemědělské půdě.	Lze předpokládat zpřesnění situace při zákresu trasy R35 do podrobnější mapy. Dle stávajícího návrhu není předpoklad výraznějšího konfliktu. Hranice LBC budou vymezeny mimo trasu R35. Při případné realizaci nutno vypracovat projektovou dokumentaci RBK.
843 Uhersko - Loučná	Křížení trasy R35 (jižní var.) s biokoridorem 843.	Křížení trasy R35 s biokoridorem. Prostor okraje lesa, sadu a travních porostů.	Lze předpokládat zpřesnění situace při zákresu trasy R35 do podrobnější mapy. Stávající návrh je nevhodný z hlediska výrazných zásahů do krajiny v trase RBK. Doporučuji přiblížit návrh trasy stávající silnici Zámorsk – Vinary. Minimalizovat zemní práce. Při případné realizaci nutno vypracovat projektovou dokumentaci RBK.

Délka regionálních biokoridorů byla v několika případech změněna. Jednalo se o zkrácení oproti platné dokumentaci a to na základě parametrů - maximálních délek.

Rovněž byla na řadě míst **vložena do složených biokoridorů lokální biocentra** tak, aby byly dodrženy maximální délky úseků mezi biocentry vloženými do biokoridorů regionálního významu (500 – 1000 m dle charakteru) a jejich přípustné přerušení.

Při upřesňování prvků regionálních ÚSES – biokoridorů oproti jejich vymezení v ÚTP byla respektována čtyři základní pravidla:

- cílový typ ekosystémů, jejichž migraci biokoridor zajišťuje (biokoridor musí umožňovat migraci cílových typů ekosystémů biocenter, která propojuje);
- vhodné podmínky pro migraci (tj. zohlednit přírodní bariéry a řešit bariéry antropické);

- minimální parametr dle typu ekosystému
(tj. biokoridor nesmí být zúžen pod minimální šíři pro danou formaci podle Rukověti);
- kontinuitu systému
(tj. žádané propojení biocenter a maximální délku možného přerušení).

V řešeném území Pardubického kraje jsou nejčastějšími překážkami intravilány obcí s hustou zástavbou. Problém vzniká vedením biokoridoru po vodním toku (tzv. mokré řady). Vodní toky se svými břehovými porosty a nivami jsou často jedinými kontinuálními biokoridory v krajině. Na vodní toky často navazují strmé svahy okolního terénu vzniklé erozní činností toků v minulosti. Tyto strmé svahy byly a jsou hůře zemědělsky (i lesnický) obhospodařovatelné a bývají často porostlé lesními porosty s různým stupněm přirozenosti. Takto vzniklé přirozené biokoridory a biocentra jsou pak zcela přirozeně vymezeny jako úseky ÚSES. V těchto biokoridorech jsou reprezentována společenstva (druhy) vázané na vodní tok i suchá stanoviště nad vodou. Jde tedy o kombinované typy biocenter a biokoridorů. V případě Pardubického kraje jsou těmito typy biokoridory Chrudimky, Doubravy, Svratky, úsek kolem Bylanky, Novohradka v horním úseku, Krounka, Končinský potok.

Mezi biokoridory pouze tzv. lužního (mokřadního) charakteru lze řadit biokoridory kolem Sopřečského potoka, Struhy, úsek kolem Podolského potoka, Novohradka v dolním úseku, Loučná.

Problém tedy nastává v momentě, kdy tento typ biokoridoru prochází intravilánem obce. V případě Pardubického kraje jsou problematické průchody většími sídly (Chrudimí, Slatiňany, Hlinskem) i menšími obcemi (Bojanov, Vítanov, Velké Koloděje, Sezemice, Zámrs, Cerekvice nad Loučnou.)

V případě Hlinska a Vítanova byla posílena tzv. normální hydrická řada biokoridoru obcházející jmenované obce. Současně zůstala zachována část biokoridoru vedená po řece Chrudimce. V případě Chrudimi byla v intravilánu města vložena 3 nová biocentra situovaná do částí s větším podílem městské zeleně. Přesto u zmíněných obcí nelze konstatovat, že nedochází ke konfliktu mezi aktuálním a cílovým stavem. Při dodržování metodických parametrů (kap.4.1. – str.17-18)

maximální délky úseku mezi dvěma biocentry či minimální šířky biokoridoru nelze v intravilánech těchto obcí vyčlenit dostatek potřebných ploch pro realizaci ÚSES.

Jelikož se zároveň nelze v těchto případech intravilánům vyhnout, je nutno najít takový stav, jímž by současný stav nebyl zhoršován a který by do budoucna umožnil navržená řešení realizovat.

V plochách začleněných do návrhu ÚSES by nemělo dojít ke zhoršování stavu, neměla by být snížena ekologická stabilita území. V praxi jde o opatření zamezující snižování zastoupení prvků zeleně v území či umisťování nových „překážek“ např. nové zástavby či jiných objektů.

Biokoridory byly v úsecích procházejících volnou krajinou (mimo intravilány) upraveny a rozšířeny nad rámec dosavadního vymezení ÚPD (požadavek odboru ŽP krajského úřadu). V konfliktních úsecích ve střetu se stávajícími objekty či navrženými funkčními plochami pro bydlení, podnikání, výrobu, občanskou vybavenost byly vymezeny RBK tak, aby střetové úseky - plochy byly minimalizovány při zachování alespoň minimálních parametrů ÚSES.

4.5. Zásady pro vymezení prvků RÚSES v územních plánech

Plán regionálních ÚSES by měl být následně využíván jako podklad při tvorbě územních plánů.

Zařazení ÚSES do skupin jevů v dokumentacích územního plánování nebylo upraveno legislativně. Jeho zařazení tedy bylo a je různé, přičemž lze rozlišit dva základní pohledy.

(1) ÚSES je zařazován mezi funkční plochy (analogie výroby, bydlení apod.). V tomto případě je funkční využití determinováno v regulativech. Limity pro využití území tak vznikají momentem schválení příslušné územně plánovací dokumentace. Problematické je v tomto případě nezohlednění vlastnických vztahů. Uplatnění

omezení či limitů pro dotčené území jež s sebou tento postup přináší může být zdrojem sporů mezi vlastníkem a orgánem ochrany přírody či územního plánování.

(2) ÚSES je zařazován mezi překryvné funkce - limity či režimy využití území nad jinými plochami. Může se jednat o veřejnou zeleň, zahrady, PUPFL apod.

Z výše uvedeného je patrné, že v současnosti nelze generalizovat způsob jakým bude docházet k realizaci ÚSES v praxi. Vymezení prvků ÚSES v tzv. volné krajině lze považovat za méně problematické, jelikož prostor vymezený biogeografickými podmínkami poskytuje obvykle dostatek možností realizovat prakticky opatření obvykle spojená s realizací nových prvků ÚSES. Samostatným méně problematickým případem je využití stávajících prvků ÚSES již funkčních či částečně funkčních.

Významný problém nastává v momentě kumulace většího počtu podmínek, tj. když vstupují do vymezení sítě prvků ÚSES kromě biogeografických parametrů i prostorové parametry dané metodikou tvorby ÚSES a poměry majetkové. Ty mohou být umocněny již existujícími „překážkami“. V praxi lze za překážky považovat obvykle stavební objekty či jiná zařízení technického typu.

5. VÝSTUPY.

5.1. Digitální data

Vektorizace RBK byla zpracována nad podkladem ZM 10 000 a ortofotomapy poskytnuté Pardubickým krajem. Pokud byl v podkladových dokumentacích biokoridor vymezen jen schématicky či nevymezen, byl při jeho vymezení respektován minimální parametr šířky. V případech kdy to bylo možné, byl prioritně respektován aktuální stav bioty, případně geomorfologické charakteristiky území (nivy, toky s břehovým porostem apod).

Databáze u RBK obsahuje položky uvedené v tabulkové části. Ta je popsána v kap. 4.3 „Vypracování tabulkové části“.

Základní databáze je vytvořena rovněž u **vložených biocenter**. Každé vložené biocentrum obsahuje tuto primární databázi:

Položka databáze	Popis položky	Vzor	Poznámka
Pořadové číslo LBC	Pro každé vložené biocentrum jedinečné. Je tvořeno pětímístným kódem. Ten se skládá z třímístného čísla označujícího RBK /dle ÚTP/ na němž LBC leží, další číslo je pořadí biocentra v RBK (01- 99). Číslování je provedeno od severu k jihu, od západu k východu.	85305	
Zdroj	Pro identifikaci původu vymezení vložených biocenter byla tato rozdělena: biocentrum převzato z ÚP - 1 biocentrum převzato z OPRL - 2 biocentrum vytvořeno nově - 3	3	
Nazev	Jen pro některá LBC, položka převzata z pokladové dokumentace (OPRL) pokud byla k těmto biocentrům přiřazena.	U háje	

6. SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

6.1. Seznam použitých zkratek v textové části plánu

AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny
BC	Biocentrum
BK	Biokoridor
GIS	Geografický informační systém
GÚSES	Generel ÚSES
HM	Hospodářská mapa
CH	Okres Chrudim
CHÚ	Chráněné území
JTSK	Jednotná trigonometrická síť katastrální
KPÚ	Komplexní pozemkové úpravy
LBC (LBK)	Lokální biocentrum (lokální biokoridor)
LHP	Lesní hospodářský plán
MZCHÚ	Maloplošné zvláště chráněné území
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
MZe	Ministerstvo zemědělství
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
NPR (NPP)	Národní přírodní rezervace (památky)
NRBC	Nadregionální biocentrum
NRBK	Nadregionální biokoridor
OPRL	Oblastní plán rozvoje lesů
PA	bývalý okres Pardubice
PK	Pardubický kraj
PP	Přírodní památka
PR	Přírodní rezervace
PUPFL	Pozemky určené k plnění funkcí lesa
PÚSES	Plán ÚSES
RBC	Regionální biocentrum
RBK	Regionální biokoridor

RÚSES	Regionální ÚSES
SES	Systémy ekologické stability krajiny
SY	okres Svitavy
UO	okres Ústí nad Orlicí
ÚS	Urbanistická studie
ÚSES	Územní systém ekologické stability
ÚP VÚC	Územní plán velkého územního celku
ÚPD	Územně plánovací dokumentace
ÚPP	Územně plánovací podklady
ÚTP	Územně technický podklad
ÚP(n) SÚ	Územní plán sídelního útvaru (návrh)
ÚUR	Ústav územního rozvoje
VKP	Významný krajinný prvek
VÚMOP	Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy
ZM	Základní mapa ČR

6.2. Seznam použitých zkratk v tabulkové části plánu

Popsáno v kapitole 4.1.:

- Číselné označení, názvy a zkratky dřevin
- Stávající vegetační typ
- Fyziotypy aktuální vegetace (převod z geobotanické mapy)

7. Tabulky RBK Pardubického kraje

130 tabulek v samostatném souboru ve formátu pdf